

ДО КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕТО,
НАУКАТА И ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА,
МЛАДЕЖТА И СПОРТА

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Проф. Тодор Танев
МИНИСТЪРА НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Г-жа Милена Дамянова,
ДЕПУТАТ ПГ ГЕРБ

СТ А Н О В И Щ Е

от Сдружение „Общност за демократично образование“

чрез Маги Благоева, Председател
Деница Илчева, Член на УС
Сибина Маврова, юрист

адрес за кореспонденция:
гр. София, ул. Данте 1А, ап.17
email@ dem.edu.bg@gmail.com

GSM: 0887544026;

ОТНОСНО: ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ,
внесен в Народното събрание на 21.11.2014 г., сигнатура 454-01-51

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯТА,

Сдружение „Общност за демократично образование“ е неправителствена организация в обществена полза, която цели подпомагане развитието на активна гражданска позиция за осигуряването на свобода в образованието, създаването и развитието на училищни модели, в които основна ценност е зачитане правата на личността и свободният избор, в хармония с принципите на демократичното образование.

След като се запознахме в детайли със законопроекта за предучилищно и училищно образование и мотивите към него, бихме желали да изразим своето становище, а именно:

1) Подкрепяме предложените нововъведения, отнасящи се за възможността децата в училищна възраст да се обучават в самостоятелна форма по желание на техните родители. Подобна мярка ще осигури условия за реализация на полагащото се по чл. 47, ал. 1 от Конституцията право на родителите да изберат начина, по който детето им да се обучава. Също така, ще създаде предпоставки децата да упражняват своето право на свободен избор за това

как, кога и в какво да се обучават, съобразено с личните им индивидуални потребности, способности, предпочитания и таланти.

Подкрепяме изцяло регламентираната в член 110, ал.3 във връзка с чл. 164, ал.7 от законопроекта възможност за свободно валидиране на знания на етап или период от училищно обучение за децата, обучаващи се в самостоятелна форма. Налице е противоречие, обаче, между така формулираните текстове на чл.110 и на чл.164 и текста на чл. 171, ал.2, т.3, където е регламентирано изключване от училище, в случаите, в които ученик в самостоятелна форма на обучение не се е явил да положи „съответните изпити в три поредни сесии“. Предлагаме думата „самостоятелна“ да отпадне от тази точка.

Чл.125 също противоречи на предоставената с чл.110, ал.3 възможност за валидиране на знания за етап или период на обучение, тъй като предполага задължително провеждане на изпити за определяне на годишни оценки и повтаряне на класа при неуспешното им полагане. С оглед на това, предлагаме думата „самостоятелна“ да отпадне от текста или алтернативно да бъде уточнено, че текстът не е приложим в случаите по чл.110, ал.3, предложение второ във връзка с чл.164, ал.7 от законопроекта.

По отношение на самостоятелна форма на обучение чл.114, ал.1 предвижда, че организацията на обучението се регламентира в държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование. Същевременно, съгласно чл.208, ал.2 родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5 от законопроекта, да осигурят необходимите условия за обучение, познавателни книжки, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на детето. Цитираният текст реално прехвърля организацията на учебната дейност като отговорност на родителите и същата не следва да е обект на регулация от държавен стандарт. Това, което по наше мнение е необходимо да бъде регламентирано ясно в държавния образователен стандарт, е какъв ще бъде механизмът за заявяване на самостоятелна форма на обучение, как родителите ще заявяват избора си дали детето ще държи изпити всяка година, или ще валидира знания на определен етап/период на обучение, и как ще се организира провеждането на изпитите. Предлагаме текстът на чл. 114, ал.1 да бъде съответно прецизиран, като бъдат конкретизирани областите на регулация от страна на държавния стандарт.

2) Приветстваме регламентираната възможност за създаване на иновативни общински училища, но считаме, че законопроектът следва да допусне съществуването и на иновативни частни училища, които да разполагат с възможностите по чл.37, ал.6 самостоятелно да определят организацията на обучението, учебните предмети, да разработват учебните планове и учебните програми. Ако целта е посредством тези разпоредби да се създаде възможност за реализиране на нови, модерни и иновативни учебни модели, то именно частната инициатива е тази, която би могла по-бързо и ефективно да реализира нови възможности. Бихме искали също така да получим информация предвижда ли се регулация за създаването на тези иновативни училища, какви ще са критериите, на база на които министърът ще ги утвърждава като иновативни, какви ще бъдат механизмите за тяхното финансиране.

В заключение бихме искали да обобщим, че подкрепяме този законопроект, в случай, че горните ни бележки бъдат взети предвид и по този начин:

- Самостоятелната форма да осигурява свобода на избора на родителите и децата за това по каква образователна програма, с какви методи и средства децата им да се обучават.
- Да отпаднат, респективно – да бъдат прецизирани противоречащите си текстове, описани по-горе.
- В държавния стандарт за организация на училищните форми по отношение на самостоятелната форма да бъде разписано единствено какви ще бъдат механизмите за заявяване на избор за приравняване или валидиране на знанията и за осъществяване на самото приравняване/валидиране.

- Иновативните училища биха били добра възможност за реализиране на нови и модерни учебни модели, но за да се случи това, считаме, че иновативни училища следва да могат да бъдат и частните училища, а критериите, на база на които те ще бъдат утвърждавани от министъра, следва да са ясни и прозрачно регламентирани.

Сдружение "Общност за демократично образование" е на разположение и има готовност да посвети време и усилия, за да участва в обсъждания, дебати и работни групи по проектозакона и предвидените с него образователни стандарти. Представители на Сдружението присъстваха на Кръглата маса за представяне на законопроекта, проведена на 04.12.2014 г. Вярваме, че е време България да има адекватен, съвременен и с поглед към бъдещето закон за предучилищното и училищно образование.

Надяваме се, че горните ни предложения ще бъдат взети под внимание.

С уважение,

Маги Благоева,
Председател
Сдружение "Общност за Демократично
Образование"

04.12.2014